

DATOS IDENTIFICATIVOS

O Deporte Adaptado: Propostas para unha Integración Global

Materia	O Deporte Adaptado: Propostas para unha Integración Global			
Código	P02M081V01106			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Ayan Perez, Carlos Luis			
Profesorado	Ayan Perez, Carlos Luis			
Correo-e	cayan@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/masterapoiopeducativo/			
Descrición xeral	Esta materia trata de presentar os coñecementos actuais sobre os procesos cognitivos e funcións executivas e a súa aprendizaxe e desenvolvemento para a participación adecuada no deporte. Así mesmo trata de desenvolver os procesos de regulación da conduta como actividade cognitiva e social organizada para tal participación.			

Competencias de titulación

Código			
A1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.		
A3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.		
A6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.		
B1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicolóxicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.		
B2	Ser quen de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicarlos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas, así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos.		
B4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións expostas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixida, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.		

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos teóricos do deporte adaptado e a súa aplicación á educación	A3	B1

Sensibilizarse ante as diferenzas deportivas e físicas e competencias comunicativas co deporte adaptado	A1	B1
Ser capaz de deseñar programas de intervención baseados en metodoloxías deportivas adaptadas e flexibles segundo as necesidades do neno.	A3	B2
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación de programas deportivos adaptados de metodoloxías inclusivas valorando a súa achega ao coñecemento actual.	A3 A6	B2 B4
Avaliar os resultados dos programas de intervención en deportes adaptados e de integración global a persoas con necesidades educativas especiais	A6	B2

Contidos

Tema	
1. O deporte adaptado: marco teórico e conceptual.	1.1. Orixe, evolución e situación actual do deporte adaptado. 1.2. A regulación da competición no deporte adaptado: principais institucións. 1.3. Sistemas de clasificación do deporte adaptado. 1.4. Principais modalidades de deporte adaptado.
2. A práctica do deporte adaptado	2.1. Aspectos técnicos, tácticos e regulamentarios das principais modalidades de deporte adaptado: supostos prácticos
3. O deporte adaptado como contido educativo.	3.1. Adaptación do deporte adaptado ao marco educativo desde a práctica. 3.2. Xogos e deportes específicos para persoas con discapacidade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	5	10	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Orientacións ao alumnado de forma presencial (en aula ou titoría) e de forma non presencial (correo electrónico, campus virtual, teléfono ou videoconferencia) sobre cuestións relacionadas coas propostas de seminario, os traballos ou calquera actividade de aula.
Traballos de aula	Orientacións ao alumnado de forma presencial (en aula ou titoría) e de forma non presencial (correo electrónico, campus virtual, teléfono ou videoconferencia) sobre cuestións relacionadas coas propostas de seminario, os traballos ou calquera actividade de aula.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientacións ao alumnado de forma presencial (en aula ou titoría) e de forma non presencial (correo electrónico, campus virtual, teléfono ou videoconferencia) sobre cuestións relacionadas coas propostas de seminario, os traballos ou calquera actividade de aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bernal, J., **Juegos y Actividades Adaptadas**, Gymnos,

Bernal, J., **El profesor de Educación Física y el Alumno Sordo**, Wanceulen,

Campagnolle, S., **La Silla de Ruedas y la Actividad Física**, Paidotribo,

Carrera, J., **Actividad Física para Personas con Discapacidades**, Wanceulen,

Fabián, L., **Deportes para Discapacitados Mentales**, Stadium,

Garel, J., **Educación Física y Discapacidades Motrices**, INDE,

Gutiérrez, A., **La Iniciación Deportiva para Personas con Ceguera y Deficiencia Visual**, Aljibe,

Ríos, M., Blanco, A., Bonany, T., y Carol, N., **El Juego y los Alumnos con Discapacidad**, Paidotribo,

Cecchini Estrada, J.A., González González-Mesa, C., & Montero Méndez, J. (2007). Participación en el deporte y fair play. *Psicothema*, 19 (1), 57-64.

Estévez-González, A., García-Sánchez, C., & Barraquer-Bordas, Ll. (2000). Los lóbulos frontales: El cerebro ejecutivo. *Revista de Neurología*, 31, 566-577.

Herrera Pino, J. A., Gutiérrez del Álamo, F. J., & García Álvarez, A. R. (2009). Fundamentos neuropsicológicos del trastorno por déficit de atención e hiperactividad. En F. J. Quintero Gutiérrez del Álamo, J. Correas Lauffer, & F. J. Quintero Lumbreras (Eds.). *Trastorno por déficit de atención a lo largo de la vida (3ª Ed.)*. Madrid: Elsevier.

Martínez-Selva, J.M., Sánchez-Navarro, J.P., Bechara, A., & Román, F. (2006). Mecanismos cerebrales de la toma de decisiones. *Revista de Neurología*, 42, 411-418.

Moreno Murcia, J.A., Cervelló Gimeno, E., & González-Cutre Coll, D. (2006). Motivación autodeterminada y flujo disposicional en el deporte. *Anales de Psicología*, 22 (2), 310-317

Pistoia, M., Abad-Mas, L., Etchepareborda, M.C. (2004). Abordaje psicopedagógico del trastorno por déficit de atención con hiperactividad con el modelo de entrenamiento de las funciones ejecutivas. *Revista de Neurología*, 38 (Supl 1), S149-S155.

Barkley, R.A. (2001). The executive functions and self-regulation: An evolutionary neuropsychological perspective *Neuropsychology Review*, 11 (1), 1-20.

Rees, T., Ingledewb, D.K., & Hardy, L. (2005). Attribution in sport psychology: Seeking congruence between theory, research and practice. *Psychology of Sport and Exercise*, 6, 189-204.

Soprano, A.M. (2003). Evaluación de las funciones ejecutivas en el niño. *Revista de Neurología*, 37, 44-50.

Tirapu-Ustárroz, J., García-Molina, A. Luna-Lario, P., Roig-Rovira, T., & Pelegrín-Valero, C. (2008). Modelos de funciones y control ejecutivo (I). *Revista de Neurología*, 46, 684-692.

Tsai, C.L. (2009). The effectiveness of exercise intervention on inhibitory control in children with developmental coordination disorder: Using a visuospatial attention paradigm as a model. *Research in Developmental Disabilities*, 30, 1268-1280.

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de

avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

---